

Кадри на ДС и в банката на кръга „Орион”

Написано от Христо Христов
Събота, 07 Декември 2013 13:01

Кадри на бившата Държавна сигурност са включени в управителните органи на **Българска земеделска и промишлена банка**

(БЗПБ), известна като банката на близкия до управлението на БСП в средата на 90-те години кръг „Орион”. Това стана ясно от обявената проверка на банката от комисията по досиетата (

[решение № 2-274 от 4 декември 2013 г.](#)

).

Тя е обхванала общо 19 души, като 3-ма от тях са свързани с репресивния апарат на БКП. Това са щатните служители на Второ главно управление на ДС и Първо главно управление (ПГУ) на ДС съответно от 1967 и 1975 г. **Николай Коджейков** и **Радко Тодоров**,

както и

Чавдар Спасов,

агент на Второ главно управление на ДС от 1976 г. под псевдонима „ПЕТЪР”.

И тримата са членове на Управителния съвет на БЗПБ в периода 1995-1996 г.

Радко Тодоров е началник на отдел „Картотека и архив” на Първо главно управление на ДС в периода 1975-1991 г. (от февруари 1990 г. ПГУ е преименувано в Национална разузнавателна служба).

Той е човекът, който изпълнява нарежданията на последния началник на ПГУ ген. Владимир Тодоров (вече покойник) за прочистването на досиетата на разузнаването след 10 ноември 1989 г.

Кадри на ДС и в банката на кръга „Орион”

Написано от Христо Христов
Събота, 07 Декември 2013 13:01

Едно от делата, които са унищожени, е 10-томната разработка за [убийството на писателя Георги Марков](#)

от ПГУ през 1978 г. в Лондон с техническа помощ от КГБ. През 1992 г. Радко Тодоров става ключов свидетел по делото срещу ген. Владимир Тодоров, водено от военната прокуратура във Върховния съд, като разкрива, че и в ПГУ срещу писателя е съществувало дело (дотогава ген. Владимир Тодоров е обвинен само за унищожаване на делото срещу Георги Марков, водено от Шесто управление на ДС).

След направените разкрития ген. Владимир Тодоров е ефективно осъден на 10 месеца затвор.

Скандалите и аферите около „Орион”

Българска земеделска и промишлена банка е създадена през 1995 г. и стана известна като банката на кръга „Орион”, близък до управлението на БСП по времето на кабинет Виденов. Босът на „Орион” е Румен Спасов, кадрови служител на ПГУ и [син на дясната ръка на Тодор Живков дългогодишен зам.-министър на вътрешните работи ген. Мирчо Спасов](#), а впоследствие и завеждащ ключовия отдел „Задгранични кадри” на ЦК на БКП.

В създаването на БЗПБ участват различни бизнесмени, свързани с БСП и т. нар. орсовски – земеделски организации на някогашните ТКЗС-та, реанимирани по законопроект на левия депутат Златимир Орсов. Акционер е и шефът на „Колонел” Ангел Василев, по-късно разследван и един от обвинените за убийството на премиера Луканов (1996).

Председател на Надзорния съвет на банката на „Орион” е Веска Меджидиева, съпруга на Румен Спасов. През 1995 г. тогавашният главен прокурор Иван Татарчев атакува в съда учредяването на БЗПБ и през април 1996 г. състав на Върховния съд залича регистрацията ѝ, приемайки, че тя е станала с фантомни нерегистрирани по закона земеделски организации.

Малко по-късно става ясно, че за учредяването на банката Румен Спасов е използвал 6

Кадри на ДС и в банката на кръга „Орион”

Написано от Христо Христов
Събота, 07 Декември 2013 13:01

млн. долара от руския бизнесмен Майкъл Чорни, осигурени чрез дилъра Павел Тренев. Касета с неговите признания е предадена от лидера на СДС през 1996 г. Иван Костов на главния прокурор Иван Татарчев, а последвалия трус със заличаването на БЗПБ ускорява разпада в БСП и води до загубването на властта наред с тежката икономическа катастрофа и кризата с липсата на брашно, зърното за което е изнесено и продадено изгодно в чужбина от фирми от кръга „Орион”.

Заличаването на банката довежда до разпад на „Орион”. Меджидиева бяга от страната още през 1996 г. и се установява в ЮАР, откъдето впоследствие отказват екстрадирането ѝ по искане на българските съдебни власти. Босът на „Орион” Румен Спасов я последва и умира в ЮАР (2009) от рак.

Срещу Меджидиева се водят няколко наказателни дела, по които е оправдана. Едното е за източването на 78 млн. (стари лева) от БЗПБ. Румен Спасов е обвинен, че ползва кредити от порядъка на около 10 млн. долара, които не връща от Българска земеделска банка, контролирана в средата на 90-те години от друг агент на ДС и военното разузнаване – Атанас Тилев. По разследването на убийството на Луканов основната версия, по която следствие работи е, че то е поръчано именно от боса на „Орион”, но доказването ѝ в съда не се стигна. Приживе Луканов влиза в остър и открит конфликт с Румен Спасов и съпругата му Веска Меджидиева.

Резултати от глобалната проверка на банките

Проверката на БЗПБ (трезорът се води в ликвидация), е част от глобалната проверка за принадлежност към комунистическите тоталитарни служби на търговските банки в България, която комисията по досиетата започна през тази година. До момента тя е огласила сътрудниците на ДС и Разузнавателното управление на Генералния щаб на БНБ (военното разузнаване) в следните банки:

- „Тексимбанк” – 4 сътрудници от 42 проверени лица;
- „Банка ДСК” – 1 сътрудник от 41 проверени лица;
- "Интернешънъл Асет Банк" (бивша Първа източна международна банка) – 8 сътрудници от 57 проверени лица;
- „УниКредит Булбанк” – 15 сътрудници от 204 проверени лица;
- Корпоративна търговска банка – 3 сътрудници от 24 проверени лица;
- „Алианц Банк България” – 2 сътрудници от 37 проверени лица;

Кадри на ДС и в банката на кръга „Орион“

Написано от Христо Христов
Събота, 07 Декември 2013 13:01

- „Юробанк България“ – 15 сътрудници от 130 проверени лица.
- „Сосиете Женерал Експресбанк“ – 13 сътрудници от 129 проверени лица;
- СИБАНК – 8 сътрудници от 67 проверени лица
- „Райфайзенбанк България“ – 0 сътрудници от 8 проверени лица;
- Банка „Пиреос – България“ – 6 сътрудници от 34 проверени лица;
- МКБ "Юнионбанк" – 4 сътрудници от 26 проверени лица;
- Инвестбанк (бивша Международна ортодоксална банка „Св. Никола“) – 10 сътрудници от 47 проверени лица;
- „Ситибанк Н.А.“ – клон София – 1 сътрудник от 2 проверени лица;
- Общинска банка – 1 сътрудник от 35 проверени лица;
- "Търговска банка Д" АД – 1 сътрудник от 14 проверени лица;
- ОББ – 15 сътрудници от 210 проверени лица;
- „Токуда банк“ – 11 сътрудници от 62 проверени лица;
- ЦКБ – 30 сътрудници от 217 проверени лица;
- ТБ „Славяни“ (придобита от Общинска банка) – 6 сътрудници от 18 проверени лица;
- Българо-американска кредитна банка – 2 сътрудници от 14 проверени лица;
- „ТИ БИ АЙ Банк“ – 1 сътрудник от 10 проверени лица;
- „Българска банка за развитие“ – 2 сътрудници от 32 проверени лица;
- „Елитбанк“ – 1 сътрудник от 12 проверени лица.

Информациите за всички тях може да намерите в секцията COMDOS, рубрика [„Решения“](#) на сайта.